

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1 – α

A2 – δ

A3 – γ

A4 – β

A5 – α. Σ

β. Λ

γ. Σ

δ. Λ

ε. Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Η κρούση είναι πλαστική και το σύστημα μονωμένο οπότε ισχύει η Αρχή Διατήρησης της Ορμής του συστήματος

$$p_{ολ,πριν} = p_{ολ,μετα} \Rightarrow m_1 u_1 - m_2 u_2 = (m_1 + m_2)V \Rightarrow u_1 - 4u_2 = 5V \quad (1)$$

$$\text{Επίσης ισχύει } K_1 = K_2 \Rightarrow \frac{1}{2} m_1 u_1^2 = \frac{1}{2} m_2 u_2^2 \Rightarrow u_1 = 2u_2 \quad (2)$$

Οι σχέσεις (1) και (2) δίνουν : $V = -\frac{2}{5}u_2$

$$\text{Οπότε : } \frac{K_{ολ,μετα}}{K_{ολ,πριν}} = \frac{\frac{1}{2}(m_1+m_2)V^2}{\frac{1}{2}m_1u_1^2 + \frac{1}{2}m_2u_2^2} = \frac{1}{10} \quad \text{σωστή απάντηση η (iii)}$$

B2. Το νερό εξέρχεται από τις δύο οπές με ταχύτητες οι οποίες σύμφωνα με το θεώρημα Torricelli είναι:

$$u_1 = \sqrt{2g(H - h_1)} \quad \text{και} \quad u_2 = \sqrt{2g(H - h_2)}$$

Τα μόρια του νερού από τις εξερχόμενες οπές εκτελούν οριζόντια βολή με βελπνεκή:

$$x_1 = u_1 t_1 = u_1 \sqrt{\frac{2h_1}{g}} = 2\sqrt{h_1(H - h_1)}$$

$$\text{και } x_2 = u_2 t_2 = u_2 \sqrt{\frac{2h_2}{g}} = 2\sqrt{h_2(H - h_2)}$$

Σύμφωνα με τα δεδομένα :

$$x_1 = x_2 \Rightarrow H = 4h_1 \quad \text{σωστή απάντηση η (i)}$$

B3. Ο αστέρας δεν δέχεται την επίδραση εξωτερικών ροπών οπότε ισχύει η Αρχή Διατήρησης της Στροφορμής

$$L_{\alpha\rho\chi} = L_{\tau\epsilon\lambda} \Rightarrow I_{\alpha\rho\chi}\omega_{\alpha\rho\chi} = I_{\tau\epsilon\lambda}\omega_{\tau\epsilon\lambda} \Rightarrow \frac{1}{2}mr_{\alpha\rho\chi}^2\omega_{\alpha\rho\chi} = \frac{1}{2}mr_{\tau\epsilon\lambda}^2\omega_{\tau\epsilon\lambda} \Rightarrow \omega_{\tau\epsilon\lambda} = 4\omega_{\alpha\rho\chi}$$

$$\frac{K_{\tau\epsilon\lambda}}{K_{\alpha\rho\chi}} = \frac{\frac{1}{2}I_{\tau\epsilon\lambda}\omega_{\tau\epsilon\lambda}^2}{\frac{1}{2}I_{\alpha\rho\chi}\omega_{\alpha\rho\chi}^2} = 4 \text{ σωστή απάντηση η (iii)}$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Επειδή $r_1 < r_2$ το σημείο ξεκινά να ταλαντώνεται αρχικά εξαιτίας του κύματος που παράγεται από την πηγή Π₁.

Όπως βλέπουμε στο **σχήμα 3** το κύμα αυτό φτάνει στο σημείο τη χρονική στιγμή $t_1 = 0,35s$

$$\text{οπότε } u = \frac{r_1}{t_1} \Rightarrow u = 4 \text{ m/s}$$

Το κύμα που παράγεται από την πηγή Π₂ φτάνει στο σημείο τη χρονική στιγμή $t_2 = 0,55s$

$$\text{οπότε } u = \frac{r_2}{t_2} \Rightarrow r_2 = 2,2m$$

Γ2. Όπως βλέπουμε στο **σχήμα 3** το σημείο στο χρονικό διάστημα από t_1 έως t_2 εκτελεί δύο πλήρεις ταλαντώσεις

$$\text{οπότε } f = \frac{N}{t_2 - t_1} = 10Hz, \quad \text{άρα } u = \lambda f \Rightarrow \lambda = 0,4m$$

Γ3. Τη χρονική στιγμή $t = \frac{5}{8}s$ στο σημείο έχουν φτάσει και τα δύο κύματα οπότε η απομάκρυνσή του δίνεται από τη σχέση:

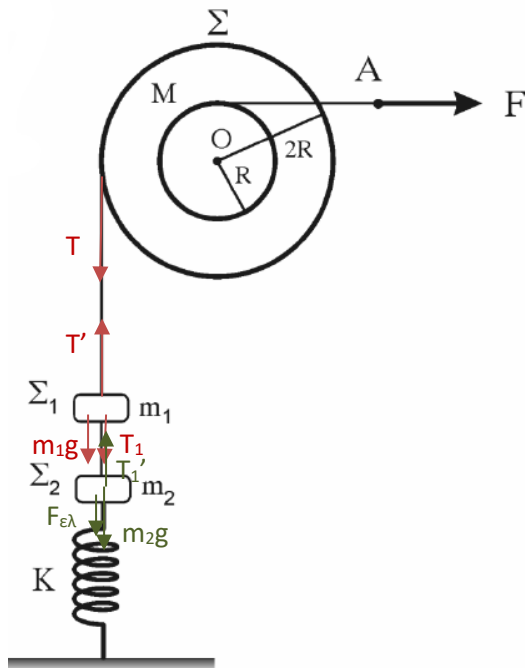
$$y = 2A \cdot \sigma\upsilon\nu 2\pi \frac{r_1 - r_2}{2\lambda} \cdot \eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{r_1 + r_2}{2\lambda} \right) \text{ με αντικατάσταση προκύπτει : } y = -0,1 \text{ m}$$

Γ4. Για να συμβαίνει ακυρωτική συμβολή πρέπει : $|r_1 - r_2| = (2k + 1)\frac{\lambda'}{2} \Rightarrow |r_1 - r_2| = (2k + 1)\frac{u}{2f'} \Rightarrow$

$$f' = (2k + 1)\frac{u}{2|r_1 - r_2|} \text{ η συχνότητα είναι ελάχιστη για } k=0 \text{ άρα } f_{\min} = 2,5Hz$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Το σύστημα ισορροπεί, οπότε εφαρμόζουμε συνθήκες ισορροπίας για κάθε σώμα.

$$\text{Για το στερεό : } \Sigma \tau = 0 \Rightarrow FR = T \cdot 2R \Rightarrow F = 2T$$

$$\text{Για το } \Sigma_1 : \Sigma F = 0 \Rightarrow T' = T_1 + m_1 g$$

$$\text{Για το } \Sigma_2 : \Sigma F = 0 \Rightarrow T'_1 = F_{ελ} + m_2 g$$

Ενώ από τον 3^ο νόμο του Newton έχουμε : $T = T'$ και

$$T_1 = T'_1$$

Με επίλυση του συστήματος προκύπτει:

$$T = 50\text{N}, \quad T' = 50\text{N}, \quad T_1 = 30\text{N}, \quad T'_1 = 30\text{N}$$

$$F_{ελ} = 20\text{N} \Rightarrow k = 100\text{ N/m}$$

Δ2. Τη στιγμή που κόβεται το νήμα το σώμα Σ_2 ξεκινά από ακινησία να εκτελεί ΑΑΤ οπότε βρίσκεται στην άνω ακραία θέση, ενώ το ελατήριο είναι επιμηκυμένο κατά 0,2m από το φυσικό του μήκος.

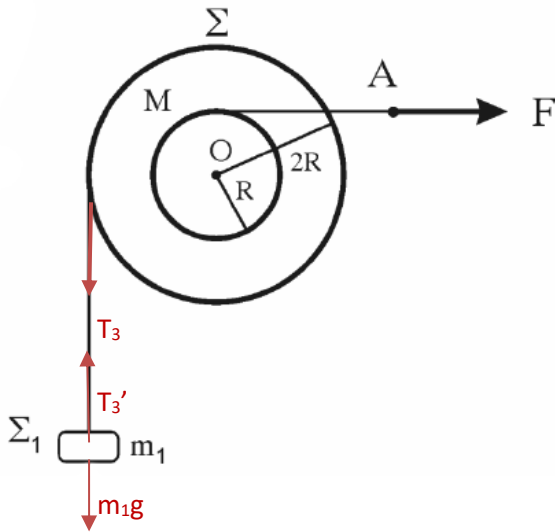
$$\text{Η θέση ισορροπίας της ταλάντωσης απέχει από τη θέση φυσικού μήκους απόσταση } \Delta l_0 = \frac{m_2 g}{k} = 0,1\text{m}$$

Οπότε η ακραία θέση απέχει από τη θέση ισορροπίας απόσταση $A = 0,3\text{m}$.

$$\text{Την } t_0 = 0 \text{ } x = +A \text{ άρα } \varphi_0 = \pi/2 \text{rad, ενώ } \omega = \sqrt{\frac{k}{m_2}} = 10 \text{rad/s}$$

$$\text{Άρα η εξίσωση της ταλάντωσης είναι } y = 0,3\eta\mu\left(10t + \frac{\pi}{2}\right) \text{ (S.I.)}$$

Δ3.

Το σύστημα αρχίζει να κινείται σύμφωνα με τους δείκτες του ρολογιού. Εφαρμόζουμε θεμελιώδη νόμο της μηχανικής για κάθε κίνηση των σωμάτων που αποτελούν το σύστημα.

Για το στερεό :

$$\Sigma \tau = I \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow Fr - T_3 2R = \frac{3}{2} MR^2 \alpha_{\gamma\omega\nu} \Rightarrow$$

$$100 - 2T_3 = 12R \alpha_{\gamma\omega\nu}$$

$$\text{Για το } \Sigma_1 : \Sigma F = m_1 a_1 \Rightarrow T_1 = 2a_1 + 20$$

Επειδή το νήμα είναι μη εκτατό και δεν ολισθαίνει πάνω στο στερεό, ισχύει :

$$a_1 = \alpha_{\gamma\omega\nu} 2R$$

Με επίλυση του συστήματος προκύπτει :

$$a_1 = 6 \text{ m/s}^2$$

$$\Delta 4. \alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{a_1}{2R} \text{ οπότε : } \frac{dL}{dt} = \Sigma \tau = I \alpha_{\gamma\omega\nu} = \frac{3}{2} MR^2 \frac{a_1}{2R} = 3,6 Nm$$

$$\Delta 5. \text{ Έπειτα από } N = \frac{20}{\pi} \text{ περιστροφές το σημείο A θα έχει μετατοπιστεί οριζόντια κατά } \Delta x = N 2\pi R = 4m$$

$$\text{Οπότε } W_F = F \Delta x = 400J$$

Επιμέλεια: Λιαγκριδώνης Παναγιώτης